

Nro. 12.

A' FELS. R. TSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Februariusnak 9-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Német Birodalom.

A *Rastadti* Imperialis deputatio Januar. 25-kén tartotta maga 18-dik ülését. — Ebben a' Frantzia deputatusoknak azon propositiójokra, melly a' Frantzia Respublikának jövendöbeli háttárát erányozza, meg készítetett, és a' Tsászári Commissiónak által is adatott a' válasz. Ennek rövid foglalálata ide megyen ki: „A' Rénus bal partyán túl fekvő Német tartományoknak Frantzia Országgal való öszve kaptcsolatása által valamint igen keveset nyerne a' Frantzia Respublika, nagyon különböztvén a' lakosoknak erköltsaik és szokásaik a' Frantzia nemzetétől; úgy el-

lenben igen nagyon meg sértetődne a' Német Bi-
 rodalom Constitutiója, és politica méltosága azon
 tartományoknak tölle való elszakztatása által.
 A' Német Birodalom Constitutiója olly szorosan
 öszve vagyon köttetve Európának egy aranyúsá-
 gával, hogy nemtsak a' Westfaliai békességet ga-
 rantirozta Frantzia Ország, hanem még más idők-
 ben is, a' mellyekben egészen a' Rénusig ki ter-
 jeshette volna maga határjait, hafznosabbnak
 itilte a' Német Birodalom Constitutióját maga va-
 loságában meg hagyni. A' *Leobeni praeliminaris*
 békességnek tzikkelyei is ide tzeloztak, a' mely-
 lyekben a' N. Birodalomnak egészsége, mint az
 avval köttetendő békességnek fundamentoma, sok-
 kal világosabban meg magyaráztatott, mint sem
 leg kissebb részét is által lehetne engedni, annyi-
 val inkább, mivel azon tartományokat nem fegy-
 ver, hanem a' fegyverszűnés meg rontása által
 foglalták el a' Frantzia seregek. Ennekfelette,
 minthogy nem meg támadó, hanem a' meg tá-
 madtatott rész volt Német Ország, és a' Frantzia
 fő kormányozó szék sok izben akként nyilatkoz-
 tatta ki magát e' világ előtt, hogy egyátallyá-
 ban nem akarja birodalmainak határát ki terjesz-
 teni: valósággal egyedül maga mertekletessége
 által szerezhez magának közönséges bizodalmat,
 és állandó nagyságot, reményli is az Imperialis de-
 putatió, hogy a' *Leobeni praeliminaris* békesség-
 gel meg eggyezőbb békességes alkura fog lépni
 a' Frantzia Respublika. Ahozképest addig is,
 mig a' lenne, a' következő tzikkelyeket ki-
 vánja az Imperialis deputatió a' Frantzia kór-
 mányszék eleibe terjeszteni: 1) Hogy a' fegyver-
 szűnés a' békesség végződéséig tökéletessen meg
 tartassék. 2) Hogy a' Rénus jobb és bal oldalán
 lévő Frantzia truppok vonnyák vissza magokat a'
 fegyverszűnés linea háta mellé. 3) Minden ellen-
 ségeskedéstől szünnyenek meg. 4) A' N. Biroda-
 lomhoz tartozó akármelly rangba, karba 's ál-
 lapatba helyheztetteknek javaikat serthetetlenül
 hagyják meg, 's ne alkalmaztassák reájok a' Fr.
 emigránsokra nézve hozatott törvényt. 5) Szün-

nyenek meg a' republikanisalástól. 6) Kevesítsék meg a' Rénus bal oldalán lévő Frantzia truppoknak számát.

A' jóltévő természet különösen szokta maga ajándékjait az emberi nemzetnek osztogatni, a' mellyeknek tökéletesítése által ki ki el juthat azon tzelra, a' mellyre, mint életének fő pontyára lépni igyekeznek. Számtalán példák bizonyittyák, hogy a' kik azon tudományoknak tanulására adják magokat, a' mellyekre természeti hajlandóságok vagyon, azokban nagy előmeneteleket tesznek; ellenben a' mellyeket vagy kéntelenségből, vagy más indító okokból gyakorlanak, azokban a' középszerűséget sem érhetik el.

Egy Pixis nevű Manhejmi Organistának két olly nagy talentommal biró fiai vagynak, egyik 9 másik 11 elztendős, a' kiket az Európai leg nevezetesebb virtuosus musikosokhoz lehet hasonlítani. Egyik klaviron, másik hegedün játtyzik, és Német Országnak egyik várasából a' másikba mennek talentumaiknak mutogátására. — A' múlt Januariusban *Braunsveighan* vóltanak, holott azon hólnap 4-ikén számos halgatók jelenlétekben Concertet adtanak, mellyben, néhány nóta darabokban az ifjabbik *Violoncellon* secundalta a' bátyját a' jelenlévőknek tökéletes meg elégedésekkel.

Egy magános Concertben az egész hertzegi udvar is jelen vólt, és hámulással nézte 's halgatta ezen két ifjatskának musikában való talentomait. — Januarius 8-ikán ama nevezetes Német Tudós, és az ifjúságnak meg betsülhetetlen baráttya *Campe* hivatta öket édes attyokkal együtt maga kértben lévő szállására, holott néhány tudós barátjai özve gyüllöttek. Ottan is tellyes meg elégedéssel musikált a' két gyermek. *Campe* Úr, szobája közepére vivén öket, zöld ágakból készített koszorúkat tett fejeikre, egyfzersmind arról való oktatásokat adott nékiek, miként lehessenek kegyes és bóldog emberek e' világon.

Frantzia Respublika.

A' Rómából Párisba vissza tért Frantzia követ *Bonaparte Jósef*, Januarius 24-ik napján audience előtt, a' Directorium előtt, a' melly alkalmatossággal élő szóval is élő beszéltette a' December 28-ik napján történt Római zenebonát. — *Massini* Párisban lévő Római követ fontos okokkal igyekezett meg mutatni, hogy azon lármának, sem nem a' Római kormányszék, sem nem az oda való nép, hanem az Egyházi Birodalomnak titkos ellenségei voltak szerző okai. Önnön maga a' Római kormányszék is hiteles tanúbizonyságokkal meg mutatta azt, és hogy egész Európa előtt nyilvánvalóvá legyen ártatlansága, körülállásosan le iratta azon napnak történeteit. A' mint már másszor is jelentettük, mint *Korsikai* deputatus, az 500 Tanátsába fog *Bonaparte* bé menni, mivel, a' mint egy Párisi Journalista írja, *Bonapartera* vagyon a' Tanátsban szükség; *Bonapartera* az ármádiánál; *Bonapartera* a' Congressusban; *Bonapartera* mindenütt. *Bernadotte* Generális helyett, a' ki Frantzia követ fővel *Bétsbe* fog jönni, *Kléber* Generális fogja az Angliai ármádiának egyik osztályát kommandirozni. — Akár mennyi népben és költségben kerüljön ezen expeditió, még is végire hajtani akarja azt a' Directorium, olly nagy benne az Anglia ellenvaló gyűlölség. — *Moreau* Generális, a' ki ez előtt két esztendővel igen sok hadi talentumot mutatott a' Frantzia ármádiának *Bavariából* a' *Rénuson* való szerentsés által vezetésében, *Páristól* nem messze, Filosofust illető tsendességben él, nem gondolván azzal, hogy nagy érdemei a' feledékenység tengerében vagynak el temetve.

A' Párisban lévő Prusszus követnek azon kérdésére, ha igazé, hogy Frantzia hadi seregek parantsoltattak volna a' demarcationalis lineán belől lévő Hannoverai Vál. Fejedelemségbe bé marsirozni? azt válaszolta a' Directorium, hogy noha a' Respublikának jussa vagyon ellenségeinek akárhol való fel keresésére: mindazáltal még

is méltó tekintetben kívánnya maga le kötelezését tartani, és mind védelmező, mind meg támadó planumait ahoz alkalmaztatni.

A' szép *Talienné* édes attyát, Gróf *Cabarrust*, a' kit *Párisba* követnek küldött a' *Madritti* udvar, azon rangjában el nem fogadta a' Directorium, mivel ő is Frantzia emigráns volt, és ennekelőtte tsak őt esztendővel lett indigenáva Spanyól Országban. — B. *Stael*, a' ki két esztendő-től fogva magános életet élt *Párisban*, most újban Svétziai követséget válalt magára, mellyből azt húzzák ki a' politicusok, hogy a' *Stokholml* udvar és Frantzia Directorium közt fel bomlott barátság ismét helyre állott. — Hertzeg *Neri-Corsini* Toskánai követet vissza hivatván *Párisból* a' *Florentzai* udvar, *Angiolini* Urat, a' ki a' *Római* utólsó zenebonának alkalmatosságával különös barátságot mutatott *Bonaparte Jósefhez*, küldötte helyére. — A' *Florentzai* udvarnál lévő Frantzia követ *Cacault* polgár által, nagyon meg köszönte a' Directorium a' Nagy Hertzegnek azon kegyelmességét, mellyet a' *Rómából* oda futott követjéhez 's familiájához mutatott. — Egyik a' Directorok küzül, a' kire t. i. a' Német Orzággal szereztetendő békesség dolgának folytatása nagyon bizattatva, nem nagy egygyességben lenni mondatik *Bonaparte* fő vezérrel.

Batáviai Respublika.

A' Fr. truppoknak *Hollandiába* lett bé marsirozásoktól fogva igen kevés előmenetele volt a' revolutiónak, nőttön nőtt az Orániai Ház barátjainak száma nemtsak a' nép közt, hanem még a' N. Conventben is. Az elsőben készült Consti-tutió a' voksoknak többsége által meg vettetett. Az egész Respublikának adósságait és kasszáját ölzve akarták olvasztani, mellyre a' Hollandiai tartomány, mellynek leg több adossága nagyon, mingyárt reá állott; ellenben a' több hat tartományok nem akarván más adosságát fizetni, egy áttallyában meg vetették azon feltételt. — A' Res-

publika flottájának October 11-ikén lett megve-
 rettetése után, annak újabbi felépítése végett
 8 pro Cento vettetett a' lakosok tőke pénzére, 's
 jövedelmeire. Ezt is helybe hagyta a' Hollandiai
 tartomány; ellenben a' több hat tartományok,
 sokalván az előbbi adókat, ezt is el akarták ma-
 gokról háritani. Egy szóval, két részre való haj-
 lás tapasztaltatott a' Convent tagjai közt, úgy-
 mint a' Frantzia módon gondolkozóké, és az Ora-
 nistáké. Amazok indulatosoknak, ezek mérték-
 leteseknek nevezettek, és minthogy az elsőb-
 nél többen voltak, csak nem mindenkor diadal-
 mat vettek amazokon. — Végtére meg repett a'
 lapta. Az elsőb-
 bek, t. i. a' Frantzia módon gon-
 dolkozók azt javaslották a' Conventnek Januarius
 22-ik napján tartatott gyűlésében, hogy valamint
 a' Frantzia kormányszékeknek tagjai miveltek, úgy
 ők is esküvéssel kötelezzék magokat a' helytartói
 hivatalnak, aristocratiának, foederalismusnak és
 anarchianak örökkévaló gyűlölésére, mellyre mi-
 dőn semmi kedvet 's hajlandoságot nem mutatott
 volna a' mértékletes rész, 10000 főből álló Fran-
 zia és Batáviai katonaság környül vévén a' gyűl-
 lés palotáját, az ajtók bé zárattak, 23-an közülök,
 t. i. a' mértékletesek közül el fogattattak, olly köl-
 tött szin alatt, hogy eddig is minden jónak aka-
 dályára vóltanak. Ezt pedig nem a' magok fejek-
 től, hanem a' *Hágában* lévő Frantzia követnek
la Croix polgárnak hírével 's meg egyezéséből
 miveltek, a' ki leg ottan maga is meg jelenvén
 a' Convent gyűlésében, 50000 főből álló Frantzia
 hadi sereget igirt a' diadalmat vett rész védelme-
 zésére, ha a' szükség és környülállások kivánni
 fognák, 's mindeniknek atyafiságos tsókokat adott.
 Még az ő jelenlétében el töröltettek a' Convent-
 nek eddig hozott végezései. Ugy mondjak, hogy
 az ekkor el fogatott személyek *Párisba*, 's onnan
Rocheportba fognak vitettetni, és *Cayennebe* depor-
 taltatni. — Továbbá azt is eleikbe tálalta a' ne-
 vezett Frantzia követ, hogy ennekutánna ők is
 nagyobb szorgalmatossággal foglalatoskodjanak
 tengeri erejeknek a' Brittusok ellenvaló ki készi-

vésében, és míg a' fel fuvalkodott *Albion* meg nem aláztatik, addig ne is gondolkozzanak a' békességről. — Kétség kívül ottan is meg fognak tiltatni az Angliai portékák és kézmivek.

Helvétzia.

Básilea városában, a' mint onnan, 's másuttan is iratik, minden lárma és emberi vér ontás nélkül végbe ment Januarius 22-ik napján a' revolutió. — A' szabadság fája fel állításának alkalmatosságával a' *Hünningenben* lévő Frantzia Generalitas is jelenvölt, melly tzeremoniának végbe menetele után a' Münsteri, az az, a' Cathedrale templomban egy azon alkalmatossághoz illendő beszéd tartatott, este minden tzehekben vendégség és vig bál völt. — A' következett napon *Kis Bâselben* is, mellyet a' *Rénus* vize választ el amattól, hasonló tzeremoniával ment végbe a' revolutió. — A' Januarius 20-ik napján tartatott Tanácsgyűlésben, a' falusiak kívánsága is bé tellyesített, és a' nékiek engedtetett jussokról a' Canton petsetjével meg erősitetett levél adatott nékiek.

Egy *Bâseli* tudósításban ekként adatik elő ezen történet: Itt, *úgymond*, mindenek meg újultak. Még az órák is, mellyek egy veszedelmes öszve esküvés idejétől fogva, egy órával későbbben vertek mint másutt, meg változtattatván, a' több Helvétziai és Német Országai órákhoz igazítottak, és már most olly tsendesség vagyon városunkban, mintha semmi változás nem történt volna köztünk — atyafiú szerezetet uralkodik a' városi és falusi polgárok közt. — A' melly planumot küldött *Ochs* fő polgár mester *Párisból*, az új Constitutiónak el készítetése végett, nyomtatás által tétetett közönségesse, hogy kiki láthassa Hazájának jövődöbeli sorsát.

A' *Bernai* Cantonnak lakosai ellenkezőképén gondolkoznak. Ők elég bóldogok lévén azon Constitutió és Szabadság mellett, mellyet sok áldozatok által szerzettenek öseik magoknak, és

maradékaiknak, nemcsak álhatatosan akarnak a' mellett meg maradni, sőt ha a' szükség és környülállások kívánnák, készek vólnának azt drága vérekkel is meg petsételni. Hasonló indulat lelkesíti a' *Solothurni*, *Freyburgi*, *Glarusi*, *Svisi*, *Lucerni*'s több Cantonok lakosait. E' végre ismét meg újították magok közt azon régi szövetséget, mellyre a' 13-dik Század' kezdetében elsőben a' *Svitzi*, *Uri* és *Untervaldi* Cantonok léptenek, annakutánna pedig 1332 és 1350-ik esztendőök közt a' *Lucerni*, *Glarusi*, *Zugi* és *Bernai*, végre 1481 és 1513-ik esztendőök közt a' *Friburgi*, *Solathurni*, *Báseli*, *Schafhauseni* és *Appenzeli* Cantonoknak társaságokba lett fel vétetések által, meg erősítettnek, olly álhatatos fel-tétel mellett, hogy jelenvaló bóldog állapotjokat, a' jövődöbeli bizonytalanságért fel tserélni épen nem akarják. — Ezen régi szövetségnek meg újítása Januar. 25 ik napján ment végbe *Arauban* az oda küldetett Cantonbeli deputatusok által, fényes pompával, a' melly alkalmatossággal az oda való fő polgármester *Wyfz*, illyetén velős beszédet mondott a' város piatván készitetett teatromról, az oda gyülekezett sokaság előtt: „A' *Svitzi*, *Uri* és *Untervaldi* három hérosok, *ügymond*, arra kötelezték magokat az Isten tekintete előtt, hogy ök magoknak 's maradékjaiknak meg fogják a' szabadságot tartani. — Végbe is vitték a' mire meg esküttek, és attyokfiaival, 's fiaikkal egyetemben láttak a' szabadságra való örölködéseiknek fényes gyözedelmek által való meg koronáztatását. — Mi maradékjai úgy éltünk az ő öfzve szövetezéseknek gyümöltseivel, a' miképen semmi nemzet nem élt a' békességgel és szabadsággal. — Körülöttünk mindent el pusztított a' szerentsétlenség és nyomorúság, mi köztünk pedig bátorság és tsendesség uralkodott — mi azon részre nem hajlásnak gyümöltseivel élünk, a' mellyet a' hiveség és mértékletesség sérthetetlené tett. Hogyha a' békesség szövetsége tovább is fel áll közöttünk, ezután is a' tsendesség fog földünkön virágozni. Ezen oratiónak végződése után, minden Canton-

beli követek le tették az új szövegségre a' hitet, meg ölelték 's meg tsokolták egymást, a' nép pedig illy örvendező hangokkal töltötte bé a' levegőt: *Isten tartsa meg a' szabadságot! Isten tegye függetlenné Helvétziát! Soká éllyenek a' mi földi atyaink!*

Úgy hallatik, hogy a' Frantzia Directorium parantsolatjából 40000 főből álló Frantzia sereg marsirozott volna bé *Waatlandba*.

Olasz Ország.

Az Olasz Országi jelenvaló dolgokat ekként adja elő a' *Bétsi Udvari Diariumnak* Februarius 7-ikén költ 11-ik darabja. „Már akkor magokat vissza vonni kezdték a' Cisálpinai truppok az Egyházi Birodalomból, a' midőn, a' December 28 ikán történt *Római* zenebonáról tudósítást vett volna a' *Májlandi Directorium*. Azután ismét vissza fordultak, és lassan lassan Frantzia truppok is nyomúlván utánnok, velek öszve kaptsoollyák magokat. — Ezen egyesült seregek Januarius 16-ik napjáig *Sinigaglia, Jessi, Fano, Fossombrone, Cagli, Urbino, Gubbio, Pergola, Monteboddo, St. Angelo, Loretto, Recanati* és *Macerata* nevű várasákat el foglalták, 's egyenesen *Róma* felé vették útjokat.”

A' *Római* tudósítások szerént, a' mint a' múlt posta napon is említettük, egészlen meg gyógyúlt Pápa Ő Szentsége, és azoknak a' Kárdinálisoknak, külföldi követeknek és *Római* nevezetes Uraknak, eránta való szives hajlandóságokat, a' kik betsés élete felől szorgalmatoskodtak, nagyon meg köszönte.

A' *Római* udvarnál lévő *Nápolyi* követ *Bali Pignatelli* több izben conferentiát tartván a' Sz. Pápával, és Kárdinális *Doria* Status Titoknokkal, a' Fels. Király parantsolatjára Januarius 11-ik napján *Rómát* oda hagyván, *Nápolyba* vissza tért.

Az Ő Szentsége parantsolatjából tartatott harmadnap i közönséges áhétatosságnak végződése után, ismét olly rendelést méltoztatott Ő Szentsége tétetni, hogy a' farsangi szokott mulatságok helyet minden nap épületes keresztény oratiókat mondjanak a' leg kegyesebb és alkalmasabb világi és szerzetes rendbeli papok a' templomokban, a' mellyekben a' jelenvaló környülállásokhoz képest, az igaz kegyességre, áhétatosságra, tsehdességre, és törvényes Uroknak tartozó engedelmességre intsek a' népet.

Nagy Britannia.

Pitt Ministernek a' taksák kettőztetése, hármaztatása, sőt ha a' szükség kívánna, negyzereztetése eránt bé adatott *Billje*, a' mint a' közelebb ki adott Kurirnak 169-ik lapján, egy két szóval említettük, ~~három~~ napig tartott lármát okozott az alsó Parlamentumban — A' Minister barátjai nemtsak helybe hagytak, hanem el kerülhetetlenül szükségesnek lenni itilték azon projectumnak bé vétetődését, egy olly idő pontyában, a' mellyben egész erővel azon igyekszik az ellenség, hogy ezen Országnek régi Constitutióját egészen fel forgathassa, 's avval fizettesse meg a' hadakozásnak költségeit. — Az antiministerialis rész ellenben, a' mellynek nevezetesebb fejei *Fox* és *Sheridan*, most is ki kelvén a' nevezett Minister ellen, Európa minden viszontagságainak okáva ötet tette, minden lépéseit 's tselekedeteit károsnak 's veszedelmesnek lenni mondotta, a' ki tudniillik az Ország Constitutióját minden tikkelyeiben meg sertette, a' nemzet régi szabadságát eltemette, és el viselhetetlen terhet rakott annak vállaira 's. a' t. *Tyerwitt*, *Andrews*, *Lussington*, *Lawrence*, *Perciwal*, *Hawkesbury*, *Dundás*, és mások pártját fogták a' Ministernek; *Thompson*, *Nisholls*, *Francis Burdett*, *Courtnay*, *Sheridan* és *Fox* nemzeti képviselők pedig minden ki keresett rútszinekkal igyekeztenek ötet le festeni.

Hogy mind Európának közönségesen, mind Angliának különösen jelenvaló politicáját némű-néműképen érthessük: szükség a' fent nevezett férfiaknak Januarius 3. 4. és 5-ik napjain tartott beszédjeiket summásan elő adni.

Thompson Úr azt merte ezen Taksá Billről mondani, hogy *Roberspiere* sem gondolhatott volna annál keményebb requisitiót, a' melly által egészen kotyavetye alá vettetik a' lakosok tulajdonossága, a' melly a' már is nagyon meg erőtlenedett népet felettébb meg bosszontya, 's békételenségre indítja. Nem egyébre, hanem a' nép el nyomtatására tzelez a' mostani ministerium alkotmánya. Már is számos familiák arról gondolkoznak, hogy szál hajókat készitvén magokhoz azon földről ki költözzenek, a' mellyben nötnő a' nyomorúság. Azon nagy áldozatokat, a' mellyeket életünk és szabadságunk meg tartására kíván töllünk a' Minister, de a' mellynek fenn tartására sem talentoma, sem ereje elegendő nintsen, úgy kell néznünk, mint a' maga mostani méltóságában való meg tartatásának, és szabad tettzése szerént való uralkodásának eszközeit. — Mondja ki világosan, mennyit kíván vagyonaiból és szabadságunkból el vonni, hogy mi is előre készithessük magunkat azon áldozatra."

Nicholls: Egy új Inquisitionnak a' neme állitatik fel mostan közöttünk, a' melly előtt mindennek a' maga mezeitelenséget, és értékének mivóltat fel kell fedezni. Melly gyűlölséges, melly ártalmas alkotmány ez! Mit fognak az ellenség, Európa, és az egész világ szóllani, hogy az egész Angliai nemzet haszon nélkül tusakodik maga Kintstartojával? Egyébre nem alkalmas a' Minister, hanem a' maga kórmánya alatt lévő segítő seregnek parantsolni, hogy a' midön ő nevet, amaz is nevesse. Ő sem nem jó Financier, sem nem okos békességszerző sem nem nagy politicus, de jó orator a' Parlamentumban. Ő az, a' ki arra segítette az ellenséget, hogy birodalmának határjára a' Rénust tegye. Három vesbeli békes-

séges traktajának semmi jó vége nem lön. Tsen-
densen el nézte, a' midön a' leg hatalmasabb szövetségesünk békességre lépett a' Frantzia Directoriummal, és olly függőve lön a' Török Birodalom ezen Respublikától, mint az *Oudei Nábob* Nagy Britanniától. — Német, Spanyol's Olasz Országok, és *Hollandia* egészlen a' Frantzia nemzet tetzésére és óltalmára bizták magokat. Mit szóllott mind ezekre a' mi Ministerünk? Azt, hogy ő másként velek meg nem békell, hanemha a' *Jó Reménység foka*, *Trinidad* és *Trincomale* birtokunkban hagyatik. És így jól tud ő a' Nagy Statusokból kintsinyeket tsinálni."

Andrews: Akármelley súlyosak légyenek a' tudva lévő taksák, de el kerülhetetlenül szükségesek a' mi valóságunkra, és Országunk bátorságára. A' *Párisi* Directorium Anglia ravasára vett fel a' nemzettől költsön pénzt; de én egész bizodalomban vagyok az eránt, hogy a' Brittusok sem a' töke pénzt, sem annak interessét meg nem fogják fizetni. Egy Angliai ármádiát állították fel, a' melly soha ki nem fog szállani az Anglus földre."

Francis Burdett: Naponként újabb veszedelemmel és requisitióval fenyegettetünk. Négy esztendő el forgása alatt 200 millió font sterlinget tsikart ki a' Minister a' nép erfszenyéből, és mi végre? Hogy ezen ártalmas háborút, és maga alkotmányát fenn tarthassa. Vajha fel serkennének az ezen Házban ülő falusi nemesek egy olly embernek el távoztatására, a' ki minket a' nyomorúságnak mélységes örvenyébe vezetett, a' ki Frantzia Ország ellen a' coalitiót koholta — a' ki azt a' maga politicája által öszve szürte zavarta — és az Anglus nemzetet is öszve rontotta a' sok tereh által. Az ő gyűlölségének áldozatjaivá lönnek *Hyberniának* javaiktól és életektől meg fosztatott lakosi, holott 4000 familiánál több vesztette el életét és javait."

Lushington: A' Britanniai Nemzetnek sem rangjával, sem tehetségeivel meg nem eggyez, hogy egy olyan ellenségnek, mint a' minéműek a' Frantziák, szabad tettzésére támaszta magát. — Az Anglus nép még eddig ki nem ürült, még most is rettentő tengeri erő által védelmezheti maga szélesen ki terjedt és virágzó kereskedését, és bátor 50000 Frantzia szállana is ki földünkre, még is semmi sem vólna ez a' mi védelmező állapotunkhoz képest."

Lawrence: Vajha azok az Urak, a' kik olly nagy buzgosággal magasztallyák a' Frantzia Constitutiót, valóban meg gondolnák, hogy kereskedésünket egészlen el törteni igyekeznek a' Frantziák, a' mellyre mi soha sem törekedtünk. Ők kényszerítettnek minket a' háború el kezdésére, és hogy gyűlölségeket egész mértékben ki önthessék Angliára, elsőben is a' gyengébb hatalmaságokat vonták el a' különös békesség által a' Coalitiótól. — Vajha azok, a' kik szabadtságunk öszve szoritatása ellen panaszkodnak, azon kegyetlenséget fontolnák meg, a' mellyet a' Frantzia Zsurnalistáknak szenvedni kell. — *Carthago*, a' mellyel Angliát öszve hasonlítják, nem mas eszköz, hanem a' kórmányszék tagjainak belső egyenetlensége miatt pufztúlt el. Bizonnyal 20 esztendeig nem folytathatták a' háborút a' Frantziák, mi pedig, ha a' szükség kívánnya, 50 esztendeig is folytattathattuk.

Courtney: Az illyetén beszédek nem illenek a' Britanniai Parlamentum tagjaihoz. Hát miként tellyesedett bé *Hawksburg* Lord jövendölése, a' ki semmit egyebet szükségesnek lenni nem tartott, hanem hogy egyenesen *Párisba* mársirozzának katonaink, avagy hogy a' Frantziák ellenvaló háborúra tsupán a' Londoni nép önkennyén való adomány is elég lészzen. Mire való vólt a' mi tengeri erőnknek olly felettébb való magasztalása, ha a' Dánusoknak és Svékusoknak, a' töllök el vett neutralis hajókért két millió font sterlinget kellett a' kár ki pótolása végett fizetni.

Percival: Ministereinknek mind akaratjok, mind talentomok elegendő vagyón a' békesség szerzésre, tsak hogy az ellenségnek légyen arra igaz hajlandósága. Vagy talán azt az embert válasszuk közbenjáróul, a' ki a' mái módi revolúciók szerzőinek leg nagyobb tisztelője (érti *Fox* Urat), a' ki gyűllésünkben is azt merte mondani, hogy Hazánkna a' veszedelemtől való meg mentésére, szükség lészén Constitúciónk gyökeren kezdeni a' reformatiót. Jól értjük az illyetén beszédek, úgy e' a' Constitúciónak egy nevezetes ágját el kell metíteni, és annak fundamentomos oszlopait meg mozdítani? Hát nem azt mondottaé egy más alkalmatossággal, hogy nemtsak a' kötelesség, hanem az okosság is azt kívánnyák, hogy magunkat ellene szegezzük a' kőrmányízékeknek? — Egy illy közbenjáró ártalmas békességet szerzene, mivel ki pótolná az ellenség kárát, előre fel tévén azt, hogy mi vóltunk ebben a' háborúban a' meg támadó rész.

Magyar Ország.

Szathmár Vármegyében Január. 25-ik napján 1798.

Clara dies Pauli bona tempora denotat anni.

az az:

Pál fordulásán, ha ki tisztúl napja folyásán,
Bőv azon esztendő 's lészén sok jóra kelendő.

Ezen jövőndő mondó versekben, a' mint Eleinkről által adódott, fel tétetik az esztendő forgásának tulajdonsága, mert, ha Sz. Pál napján tiszta az idő, ha szeles, ha ködös, ha végre essős, vagy havas, mind külön rovátékokban mutatják ki az esztendő folyását. E' szerént tehát ezen bé állott 1798-ik új esztendőben szerentsésekek lenni magunkat reményljük, a' versnek első tikkelye szerént, mert ma Sz. Pál napján szépen fénylik napunk. A' minthogy

A' szép békesség is hozzánk bé köszönt való-
sággal, mért a' mind a' Magy. Kurir December 1-ső
napján ki trombitálta, mind pedig Nemes Várme-
gyénk Januar. 10-ik napján közönségesse tétette,
és már a' háború tsak a' törvényesek közt ma-
radt fenn.

* * *

Heves Vármegyében Januarius 27-ik napján.
Tsányon egy szép Kiss-Allzony, egyetlen egy gyer-
mek, gazdag állapottal lévő, utolsó törzsök a'
familiájában, Januarius 21-ikén meg halálozván,
édes anya kéresére ezen egyúnehány verseket ir-
tam felőle, a' mellyeknek bé iktatására általam
nagyon kéretik a' Magy. Kurir Szerzője.

Itt nyVgízik a' VÍrtVs, PÁLDI MargIt neVe
KI nyILt szŰz VÍrága haLÁL rVitya LeVe.

A' Rózsás ajakak bársony Szivárványi,
A' tündöklő szemek gyémánt ragyogványi
Pallerozott ortzák pirosuló márványi
El enyésznek, 's léznek halál takarmányi.

Óránként napjaink egymás után múlnak,
Most nyiltak ki, mikor visszont bé borúlnak
Mint ősszel a' fáknak leveli sárgúlnak
A' fonnyasztó szelek végett földre húlnak.

Az halál nem tekint sem főre, sem szemre
Ifjút, vénet, szépet, rútat, hány veremre
Koránt sem hajlandó az engedelemre
Élet hosszabbító *pardon* kegyelemre.

Példa *Páldi Margit*, a' virtus tüköre
Kire hogy az halál dühösen rá töre
Huszon egy napokig annyira gyötöre
Halállal végződött szegénynek a' pöre.

Páldi Familia utolsó egy ága,
Az halál fegyvere hirtelen le vága,
Huszon két esztendőt tesz élte világa,
Jánus hólnapjában a' sirba le hága.

Nagy Margit Asszonynak egy szülött magzattya,
 A' kinek a' virtus vólt tulajdon attya
 Váratlan eseted az Ég is sirattya
 A' tsepegő Égnek bóltya azt mutattya.

A' szükölködőn könnyörülő *Márta*
 Semmi hogy a' tested a' fülánk át járta,
 Ha a' virtusidat a' sir el nem zárta
 Örülhetz Jéusod lelked kélzre várta.

Légyen tehát tsendes tested poros vára,
 Mig viszonz fel serkenz a' Jéus szavára,
 Majd mink is utánnad mengyünk nem sokára,
 El jövén éltünknek utólsó határa.

Dobfeneki Sipos András,
 Tek, Heves Vármegye Tábla Birája.

* * *

Zechenter Antal Úrnak, a' Ts. Kir. Prágai
 Hadi Tanátsnál lévő Concipistának *Geklen Adel-
 hejda*, *Mithridates* és *Mahomet* nevezetű szomorú
 Játékaiból néhány nyomtatványok még is talál-
 tatnak, itten *Bétsben*, a' *Gráben* nevezetű útzában,
 az ezüst Kard nevű bóltban, *Parcker* nevű Keres-
 kedő Úrnál, és a' Magy. Kurir Szerzőjénel; *Budán*
 pedig *Schratzenthaller* Úr Kamarális Kassza Con-
 trollórnál. Egy nyomtatványnak az árra 15 kr.

* * *

*Erköltsi Oktatás az ifjabb Asszonyságok szá-
 mára.* Irta egy Angliai Dáma, Magyarra fordí-
 totta *Kiss János Nagy-Bárati T. Prédikátor* Úr.
 Találtatik Pesten Titt. *Kiss István* Könyváros és
 Könyvkötő Úr bóltjában. Az árra kötve 20 kr.

D. D. S